

STYLE
Trends

Trends Style (nl)

Date: 06-11-2025

Page: 20-23

Periodicity: Bi-Monthly

Journalist: -

Circulation: 30000

Audience: 61600

Size: 1 591 cm²

POWERHOUSE

DIANE HENNEBERT

**‘Erfgoed is deel
van onze identiteit.
Ik wil mensen
de waarde ervan
doen inzien’**

Van het Atomium tot Villa Empain, waar Diane Hennebert gaat, blaast ze vergane glorie nieuw leven in. Het laatste project van de barones? Het Chinees Paviljoen, dat met 8 miljoen euro aan donaties weer een paleis zonder weerga moet worden.

DOOR CATHERINE KOSTERS BEELD ALEXANDER D'HIET

Wie Brussel binnenrijdt via Laken, spot langs de laan die naar het koninklijk paleis leidt een bizar bouwwerk. Het dak dat boven het gebladerte van het park uittorent, is onze contreien vreemd. Het doet voorbijgangers met de ogen knippen, alsof ze op een steenworp van onze hoofdstad een fata morgana gezien hebben – de luchtspiegeling dan wel de pret-park attractie. De hekken rond het exotische bouwsel doen vermoeden dat het complex vergrendeld en vergeten is. “Permanent gesloten”, zoals er online te lezen staat. Maar dat is zonder **Diane Hennebert** gerekend. De Belgische barones die zichzelf de poetsvrouw van ons nationaal erfgoed noemt, heeft zich over de ravage ontfermd. Het **Chinese Paleis** – in de volksmond beter bekend als **Chinees Paviljoen** – is het laatste in een reeks vervallen monumenten die zij met behulp van gulle gevers uit binnen- en buitenland in ere wil herstellen. Niet uit eigenbelang, maar uit vaderlandsliefde. “Ik word hier niet voor betaald, hé. Ik doe het voor mijn land, voor de mensen, voor onze geschiedenis. Noem het alsjeblieft geen liefdadigheid, dat is zo paternalistisch. Ik doe het voor het gebouw zelf.”

ER WAS EENS

We schrijven 1900. **Leopold II**, koning der Belgen en duivel van de evenaar, bezoekt de **Wereldtentoonstelling in Parijs**. Daar bewondert hij ‘**Le Tour du Monde**’, een verzameling Aziatisch geïnspireerde bouwwerken van de Franse architect **Alexandre Marcel**.

Leopold is zo onder de indruk dat hij de bouwmeester bij thuiskomst ontbiedt en de opdracht geeft om een Chinees paviljoen en Japanse toren op te trekken in zijn achtertuin, vlakbij het **Kasteel van Laken**. Hij zal zijn droom echter nooit helemaal in vervulling zien gaan: de koning sterft in 1909, één jaar voor de voltooiing van het megalomane project. “Zijn idee was om hier een restaurant te openen, een club voor handelsrelaties”, vertelt Hennebert terwijl ze ons rondleidt door wat er na 125 jaar overblijft van deze koortsdroom van het **Verre Oosten**, “Het interieur is enorm eclectisch, met een vermenging van allerlei stijlen en culturen. Beneden is er bijvoorbeeld een Chinees salon gedecoreerd in **Delfts blauw**. De Europese visie van weleer op **Azië**, zo kan je het zien.” Volgens Hennebert is er weinig verloren gegaan. Zelfs de maquette van het gebouw is teruggevonden, al ontbraken er enkele stukken. Het schaalmodel werd in opdracht van Marcel gemaakt door ambachtslieden uit **Shanghai** en is dankzij zijn afmetingen – drie meter lang en één meter tachtig hoog – en gedetailleerde houtsnijwerk bijna net zo indrukwekkend als het origineel. “Vòòr de restauratie van het gebouw hebben we eerst de maquette gerestaureerd. Die is sinds kort te zien in het **Museum Kunst & Geschiedenis** in het **Jubelpark**. De grote heropening staat gepland voor de lente van 2028. Wat ik voor het **Atomium** en voor **Villa Empain** heb gedaan, wil ik hier ook doen. Erfgoed is deel van onze identiteit. Ik wil mensen de waarde ervan doen inzien.” ►

REBEL WITH A CAUSE

Hennebert begon haar leven niet als barones, maar als rebel. Als dochter van een welgestelde familie kreeg ze de kans om aan de **Oostkust** van de **VS** te studeren. Daar ontdekte ze in het **Philadelphia Museum of Art** het werk van **Marcel Duchamp**. “Ik kwam uit een familie van dokters en ingenieurs en was voorbestemd om in hun voetsporen te treden. Zodra ik teruggekeerd was uit de VS zei ik echter tegen mijn vader dat ik filosofie wilde studeren. Toen hij vroeg waarom, antwoordde ik: ‘Om iets te begrijpen.’ Wat dan? ‘Marcel Duchamp.’

‘NOEM HET ALS JE BLIEFT GEEN LIEFDADIGHEID, IK DOE HET UIT VADERLANDSLIEFDE’

Mijn vader wilde mijn studies niet financieren, dus liep ik weg van huis. Ik vond samen met mijn vrienden onderdak in een kraakpand dat onder bewind stond van de **Europese Commissie**. Toen ze het wilden afbreken, hebben we ons daar met de hele gemeenschap tegen verzet. Dat was het eerste gebouw dat ik heb helpen te redden”, aldus Hennebert. De titel van barones kreeg ze pas in 2018, als erkenning voor haar filantropisch en pedagogisch werk. Hennebert is behalve bewaarengel van ons patrimonium ook directeur van **Out of the Box**, een educatief programma dat schoolverlaters helpt om hun diploma alsnog te behalen. “Die jongeren zijn een cadeau. Het mooiste is om hen te zien opgroeien en successen te zien boeken. Sommigen van hen studeren ondertussen aan universiteiten en hogescholen. Je zou ze bijna niet meer herkennen. Onze huidige groep leerlingen heeft gedurende twee dagen geholpen om het Paviljoen schoon te

maken. Dit soort gebouwen doet hen dromen van verloren culturen en vergane tijdperken.” Hennebert heeft grootse plannen voor het monument: tentoonstellingen en concerten, een theesalon voor bezoekers in een serre op het balkon en elektrische tuktuks die de toeristische trekpleister moeten verbinden met het Atomium, haar eerste project. “Voor de restauratie van het Atomium hadden we 30 miljoen nodig, voor Villa Empain 19 miljoen, hier ‘slechts’ 8 miljoen. We kunnen dat.” Het Paviljoen is eigendom van de **Koninklijke Schenking** en wordt beheerd door de **Regie der Gebouwen**, de vastgoedbeheerder van de federale overheid die mee investeert. Het grootste deel van de restauratie wordt echter betaald door privébedrijven die Hennebert persoonlijk contacteert: “We hebben 250 Belgische bedrijven aangeschreven die in **China** en de rest van Azië actief zijn. Ook de Chinese ambassadeur is al verschillende malen op bezoek geweest.

DIANE HENNEBERT

- Werd geboren in **Belgisch Congo** en verhuisde met haar familie naar **Antwerpen** toen ze zes was.
- Studeerde filosofie aan de **Vrije Universiteit Brussel**.
- Stond als directeur achtereenvolgens aan het hoofd van de **Botanique** in Brussel, het **Centre Wallonie-Bruxelles** in Parijs en de **Fondation pour l'Architecture** in Brussel.
- Leidde tussen 2004 en 2006 de restauratie van het **Atomium**.
- Werd in 2007 directeur van de **Fondation Boghossian** en leidde de restauratie van **Villa Empain**.
- Is sinds 2015 directeur van **Out of the Box**, een pedagogisch atelier in Brussel voor schoolverlatende jongeren tussen 15 en 19 jaar.
- Kreeg in 2018 de adellijke titel van barones.
- Is de drijvende kracht achter de restauratie van het **Chinees Paleis**, beter bekend als het **Chinees Paviljoen**.
- Woont in **Brussel**.

Hij is enthousiast over het project, net als **minister Jambon**, die momenteel belast is met de **Nationale Loterij**. We hebben hun steun.”

KONINGSWENS

Ondanks de stabiliteitsproblemen en waterschade die het pand teisteren, blijft het interieur een lust voor het oog. Als een mysterieuze ruïne geeft het Paviljoen zijn geheimen prijs: een salon opgetrokken uit rode zijde, een zaal met Japanse en Chinese broderie, een toilet in art-nouveaustijl, een trap uit **Belgisch marmer**. “Datzelfde materiaal vind je in **Versailles** en het **Vaticaan**. Het was in de achttiende en negentiende eeuw het meest waardevolle marmer. Dit is geen paviljoen, maar een paleis! In de tijd van Leopold II was **België** rijk, hé. Er zijn veel debatten over de rol van Leopold en ik begrijp dat. Hij was een controversieel figuur, maar men kan niet ontkennen dat hij op zijn minst ambitie en visie had. Het is belangrijk om daarover te blijven spreken, zodat we de lessen uit het verleden niet vergeten.” Onze huidige koninklijke familie is begaan met de restauratie van het Paviljoen. **Koningin Mathilde** is zelfs erevoorzitter van het project. “We werken samen met de Regie der Gebouwen, die het pand min of meer staande hield sinds de sluiting in 2013. Twee leden van de Regie zetelen in de raad van bestuur van onze vzw. Die heet trouwens officieel **vzw Chinees Paleis en de Zijderoutelanden**. Het Chinees Paviljoen is een verouderde term en vandaag bouwt China aan een nieuwe Zijderoute. Dat is allemaal politiek geladen. Van mij mag je het Paviljoen voortaan het Chinees Paleis noemen.” Hennebert is 68 en naar eigen zeggen stilaan klaar om de fakkel over te dragen. Wie haar moet opvolgen als redder van het Belgisch erfgoed wanneer de site straks weer geopend is voor het publiek? Dat weet ze niet, al heeft ze wel een suggestie: “Misschien kan de staat iets doen zodat het niet altijd de barones hoeft te zijn. Ik kan geen donaties blijven vragen aan mijn contacten. Binnenkort gaan de mensen lopen als ze me zien” (lacht). 🗣️